

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS TERITORIJŲ PLANAVIMO, STATYBOS IR
ŽEMĖS NAUDOJIMO VALSTYBINĖS PRIEŽIŪROS ĮSTATYMO NR. XII-459 31
STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai:

Šiuo metu galiojančioje Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo, statybos ir žemės naudojimo valstybinės priežiūros įstatymo (toliau – Įstatymas) 31 straipsnio 1 dalyje yra nustatyti atvejai, kuomet skundai yra nenagrinėjami, įskaitant šiuos atvejus:

Įstatymo 31 str. 1 d. 4 p. - dėl patvirtinto teritorijų planavimo dokumento teisėtumo – jeigu nuo jo patvirtinimo iki skundo padavimo praėjo daugiau kaip 6 mėnesiai, išskyrus atvejus, kai dėl sprendimo teisėtumo teisėsaugos institucijos atlieka tyrimą arba kai kyla įtarimų, kad pažeistas viešasis interesas;

Įstatymo 31 str. 1 d. 5 p. - dėl nevykdant teritorijų planavimo proceso priimtų sprendimų (tarp jų sprendimų, kai nevykdant teritorijų planavimo proceso teritorijų planavimo dokumentuose taisomos techninės klaidos, keičiama arba nustatoma žemės sklypo pagrindinė žemės naudojimo paskirtis ir (ar) būdas), – jeigu nuo jų priėmimo iki skundo padavimo praėjo daugiau kaip 6 mėnesiai, išskyrus atvejus, kai dėl sprendimo teisėtumo teisėsaugos institucijos atlieka tyrimą arba kai kyla įtarimų, kad pažeistas viešasis interesas;

Įstatymo 31 str. 1 d. 7 p. - dėl statybos procese priimtų sprendimų, išskyrus šio straipsnio 1 dalies 6 punkte nurodytus sprendimus, teisėtumo – jeigu nuo jų priėmimo iki skundo padavimo praėjo daugiau kaip 6 mėnesiai, išskyrus atvejus, kai dėl sprendimo teisėtumo teisėsaugos institucijos atlieka tyrimą arba kai kyla įtarimų, kad pažeistas viešasis interesas.

Praktika rodo, kad Įstatyme nustatyti 6 mėnesių skundo padavimo terminai yra neproporcingai trumpi. Šiuo metu tiek Palangos miesto savivaldybėje, tiek didžiuosiuose miestuose teritorijų planavimo, statybos, žemėtvarkos procesai vyksta labai sparčiai. Vien 2023 m. Palangos miesto savivaldybės administracijoje buvo patvirtinta 19 detaliųjų planų, 8 žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektai, teritorijų planavimo dokumentų registre įregistruoti ir pakoreguoti 72 teritorijų planavimo dokumentai. 2023 m. Palangos miesto savivaldybės administracija išdavė 304 statybą leidžiančius dokumentus.

Palangos miesto savivaldybės teritorijos, kurioje yra pajūrio juosta ir kultūros paveldo teritorija, plotas 79 kvadratiniai kilometrai, dėl ko teritorijų planavimo ir statybos procesų kontrolės procesas yra sudėtingas.

Atsižvelgiant į tai darytina išvada, kad Įstatymo 31 str. 1 d. 4, 5, 7 punktuose numatyti skundų padavimo terminai yra per trumpi, todėl siūlome 6 mėnesių skundų padavimo terminą pakeisti, prailginant jį iki vienu metų.

Pažymėtina, kad Įstatymo originalioje redakcijoje, galiojusioje nuo 2014-01-01, trumpiausi skundo padavimo terminai buvo vieni metai.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai:

Įstatymo projekto iniciatorius ir rengėjas - Seimo narys Mindaugas Skritulskas

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai:

Šiuo metu nustatyta, kad skundai dėl patvirtinto teritorijų planavimo dokumento teisėtumo, dėl nevykdant teritorijų planavimo proceso priimtų sprendimų ir dėl statybų procese priimtų sprendimų teisėtumo nenagrinėjami, jei nuo dokumento patvirtinimo ar sprendimų priėmimo praėjo daugiau kaip 6 mėnesiai, išskyrus atvejus, kai dėl sprendimo teisėtumo teisėsaugos institucijos atlieka tyrimą arba kai kyla įtarimų, kad pažeistas viešasis interesas.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama:

Siūloma nustatyti, kad skundai dėl patvirtinto teritorijų planavimo dokumento teisėtumo, dėl nevykdant teritorijų planavimo proceso priimtų sprendimų ir dėl statybų procese priimtų sprendimų teisėtumo būtų nenagrinėjami, jei nuo dokumento patvirtinimo ar sprendimų priėmimo būtų praėję daugiau kaip vieni metai, išskyrus atvejus, kai dėl sprendimo teisėtumo teisėsaugos institucijos atlieka tyrimą arba kai kyla įtarimų, kad pažeistas viešasis interesas.

Tikimasi, kad Įstatymo projekto priėmimas užtikrins didesnę teritorijų planavimo, statybos, žemėtvarkos procesų kontrolę.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta:

Neigiamų įstatymo projekto priėmimo pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai:

Neigiamos įtakos priimtas įstatymas korupcijai neturės.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilies verslo sąlygoms ir jo plėtrai:

Verslo sąlygoms ir jo plėtrai įstatymo įgyvendinimas poveikio neturės.

8. Ar įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams:

Įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

9. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios:

Priėmus teikiamą projektą kitų galiojančių teisės aktų keisti ar panaikinti nereikės.

10. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka:

Taip.

11. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus:

Taip.

12. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti:

Nereikia.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais):

Papildomų valstybės ar savivaldybių biudžetų lėšų įstatymo įgyvendinimas nepareikalaus.

14. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados:

Nėra.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis:

"skundo padavimas"; "teritorijų planavimo dokumento teisėtumas"; "nevykdant teritorijų planavimo proceso priimtų sprendimų teisėtumas", "statybos procese priimtų sprendimų teisėtumas".

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai:

Nėra.

Teikia
Seimo narys

Mindaugas Skritulskas